

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3795

Vragen van de leden **Boucke** en **Boulakjar** (beiden D66) aan de Minister voor Klimaat en Energie en de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht «Rusland knijpt ook gaskraan naar Duitsland af, olieprijs naar 125 dollar per vat»* (ingezonden 16 juni 2022).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie), mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 29 augustus 2022).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat Gazprom heeft besloten om 40% minder gas te leveren aan Duitsland?¹

Antwoord 1

Ja, dat klopt. Zoals ik in mijn brieven van 20 juni en 21 juli jl. heb toegelicht hebben zich sinds 16 juni 2022 ook nadere ontwikkelingen voorgedaan met betrekking tot de toevoer van gas naar Duitsland via de Nord Stream 1 leiding. Op moment van schrijven van de brief van 21 juli jl. was sprake van een toevoer op 40% van de capaciteit.

Vraag 2

Hebt u vermoedens om aan te nemen dat het hier geen technisch onderhoud betreft maar een (geo)politieke manoeuvre?

Antwoord 2

Het onderhoud aan Nord Stream 1 tussen 11 en 21 juli 2022 betrof een gepland onderhoud dat van te voren was aangekondigd en voorzien. In algemene zin geldt echter, dat Rusland het al dan niet leveren van gas inzet als economisch wapen tegen Europa. Dit is, zoals benoemd in de brief van 21 juli, op 20 juli aangegeven door de Europese Commissie.

¹ Telegraaf, 14 juni 2022, «Rusland knijpt ook gaskraan naar Duitsland af, olieprijs naar 125 dollar per vat». (www.telegraaf.nl/financieel/454755492/rusland-knijpt-ook-gaskraan-naar-duitsland-af-olieprijs-naar-125-per-vat)

Vraag 3

Deelt u de opvatting dat als het een technisch onderhoud betreft een tijdsindicatie voor de duur van dit onderhoud relatief eenvoudig te maken zou moeten zijn (door Gazprom)?

Antwoord 3

Ja, normaliter zijn zowel tijdstip als duur van gepland onderhoud goed te voorspellen en ook op voorhand bekend. Dit ligt anders indien onderhoud dient plaats te vinden als gevolg van een incident, maar ook dan zou het mogelijk moeten zijn om tijdsindicatie te geven.

Vraag 4

Zo ja, wat zegt het feit dat Gazprom niets zegt over de duur het onderhoud?

Antwoord 4

Voor de meest recente informatie over de levering via Nord Stream 1 verwijs ik naar de brief van 21 juli 2022.

Vraag 5

Hoelang verwacht u dat de verminderde levering zal aanhouden?

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat de Minister van Economische Zaken van Duitsland heeft gezegd dat dit geen implicaties heeft op de leveringszekerheid voor Duitsland?²

Antwoord 6

De Duitse Minister van Economische Zaken heeft inderdaad gezegd dat de verminderde levering op dit moment geen gevolgen heeft voor de leveringszekerheid van gas in Duitsland. Zoals in de brief van 21 juli jl. is toegelicht, geldt wel dat wanneer de gastoevoer niet verder opwaarts wordt bijgesteld in de komende periode, de gevolgen hiervan eerst en vooral door Duitsland zullen worden gemerkt.

Vraag 7

Heeft de verminderde levering implicaties voor het verder vullen van de Nederlandse gasopslagen?

Antwoord 7

Zoals in de brieven van 20 juni, 5 juli en 21 juli jl. is toegelicht, verloopt het vullen van de gasopslagen vooralsnog voorspoedig en zijn er vooralsnog geen directe implicaties voor het vullen van de Nederlandse opslagen.

Vraag 8

Heeft dit implicaties voor het verder vullen van de opslagen in Duitsland?

Antwoord 8

Ik kan geen uitspraken doen over de eventuele vulgraden van Duitsland.

Vraag 9

Als afgeleide hiervan, wat zijn de implicaties van het achterblijven van Duitse vulgraden voor Nederland?

Antwoord 9

Als Duitsland er uiteindelijk niet in slaagt haar gasbergingen voldoende te vullen voorafgaand aan de aankomende winter heeft dat niet direct gevolgen voor Nederland. Wel neemt de kans dan toe dat Duitsland komende winter een fysiek gastekort zal hebben. In het geval van een fysiek gastekort kan Duitsland, nadat het zelf verregaande maatregelen heeft genomen zoals het

² FAZ, 14 juni 2022, «Russland drosselt Gaslieferungen nach Deutschland». (www.faz.net/aktuell/wirtschaft/russland-drosselt-gaslieferungen-ueber-nord-stream-pipeline-18102391.html)

afsluiten van niet door solidariteit beschermde afnemers (o.a. industrie, mkb, scholen), een beroep doen op solidariteit van haar buurlanden waaronder Nederland. De vulgraad van de gasbergingen is niet de enige factor die de kans op een fysiek gastekort bepaalt, ook de aanvoer via pijpleidingen uit andere landen, zoals Noorwegen, en LNG-import over zee spelen een rol.

Vraag 10 en 11

Kunt u bevestigen dat een explosie heeft plaatsgevonden bij de «Freeport» vloeibargas producent in de Verenigde Staten?³

Wanneer verwacht u dat de faciliteit weer tot volledige productiecapaciteit is gekomen?

Antwoord 10 en 11

Ja, ik ben op de hoogte van het incident bij de Freeport LNG-terminal. De laatste berichten zijn dat de installatie in oktober gedeeltelijk kan worden opgestart.

Vraag 12

Kunt u in gaan op de contractuele relaties van Nederlandse bedrijven actief in gasopslag of gasleveringen?

Antwoord 12

Nee, dit betreft bedrijfsvertrouwelijke, commerciële contracten.

Vraag 13

Welke implicaties heeft dit voor de Nederlandse ambities ten aanzien van het aantrekken van additioneel vloeibaar gas en in het verlengde daarvan, het vullen van de Nederlandse gasopslagen?

Antwoord 13

Het is aan de marktpartijen die LNG-importcapaciteit gecontracteerd hebben of contracteren om ook LNG-volumes in te kopen op de wereldmarkt. Het wegvallen van Freeport maakt de wereldmarkt voor LNG (tijdelijk) krappere. Het is niet te zeggen in hoeverre dit gevolgen heeft voor de mate waarin partijen die in Nederland importcapaciteit hebben gecontracteerd moeilijker (of tegen een hogere prijs) LNG-volumes kunnen inkopen voor zover zij dat niet al hadden gedaan. Partijen die de Nederlandse gasopslagen vullen kopen dat gas in op de Europese gasmarkt. Dat kan gas zijn uit diverse bronnen waarvan geïmporteerd LNG er slechts één is. Zo lang er voldoende gas kan worden ingekocht op de Europese gasmarkt, is het mogelijk om de gasopslagen te vullen. In de brieven van 20 juni en 21 juli jl. ben ik nader ingegaan op de ontwikkelingen rondom het verdubbelen van de LNG-importcapaciteit in Nederland, nog voor aankomende winter. Gasunie heeft op 1 augustus jl. bericht dat de gehele capaciteit (8 miljard m³) van de drijvende LNG-terminal in Eemshaven inmiddels is gecontracteerd⁴.

³ Washington Post, 09 juni 2022, «Explosion at Texas LNG plant puts added strain on global energy market». (www.washingtonpost.com/business/2022/06/09/explosion-texas-lng-plant-puts-added-strain-global-energy-market/)

⁴ Laatste bcm door ENGIE gecontracteerd: EemsEnergyTerminal in Eemshaven volledig «uitverkocht» EemsEnergyTerminal